

ÖZET: 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında doktor olarak görev yapmakta olan ve aynı zamanda normal mesai saatleri içerisinde işyeri hekimi olarak görevlendirilen personele, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 8 inci maddesi kapsamında ödeme yapılıp yapılamayacağı, yapılacak ise normal mesai saatleri dışında yapacağı çalışmalar için mi ödeneceği hK.(12/03/2014-1111)

Kurumunuzda 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında doktor olarak görev yapmakta olan ve aynı zamanda normal mesai saatleri içerisinde işyeri hekimi olarak görevlendirilen personele, 6331 sayılı Kanununun 8 inci maddesi kapsamında ödeme yapılıp yapılamayacağı, yapılacak ise normal mesai saatleri dışında yapacağı çalışmalar için mi ödeneceği hususunda görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

22/05/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun "İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri" başlıklı mülga 81 inci maddesinde; **"İşverenler, devamlı olarak en az elli işçi çalıştırdıkları işyerlerinde alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi, iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesi, işçilerin ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sağlık ve güvenlik hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla, işyerindeki işçi sayısı, işyerinin niteliği ve işin tehlike sınıf ve derecesine göre;**

a) İşyeri sağlık ve güvenlik birimi oluşturmakla,

b) Bir veya birden fazla işyeri hekimi ile gereğinde diğer sağlık personelini görevlendirmekle, yükümlüdürler.

İşverenler, bu yükümlülüklerinin tamamını veya bir kısmını, bünyesinde çalıştırdığı ve bu maddeye dayanılarak çıkarılacak yönetmelikte belirtilen vasıflara sahip personel ile yerine getirebileceği gibi, işletme dışında kurulu ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alarak da yerine getirebilir. Bu şekilde hizmet alınması işverenin sorumluklarını ortadan kaldırmaz[^]

İşyeri hekimlerinin, işyeri sağlık ve güvenlik birimleri ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinde görevlendirilmeleri ve hizmet verilen işyerlerinde çalışan işçilerle sınırlı olmak üzere görevlerini yerine getirmeleri hususunda diğer kanunların kısıtlayıcı hükümleri uygulanmaz.

Kanuna veya kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kamu kurum ve kuruluşlarında ilgili mevzuatına göre çalıştırılmakta olan hekimlere, üçüncü fıkrada öngörülen eğitimler aldırılmak suretiyle ve aslı görevleri kapsamında, çalışmakta oldukları kurum ve kuruluşların asıl işveren olarak çalıştırdıkları işçilerin işyeri hekimliği hizmetleri gördürülür. Bu kurum ve kuruluşların diğer personel için oluşturulmuş olan sağlık birimleri, işyeri sağlık ve güvenlik birimi olarak da kullanılabilir." hükmüne yer verilmek suretiyle, en az 50 işçi çalıştıran işverenler (en az 50 işçi çalıştıran kamu kurumları dahil), işyerlerinde en az bir işyeri hekimi görevlendirmekle yükümlü tutulmuş iken, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 37 nci maddesinin (ç) bendi ile mezkur 81 inci madde yürürlükten kaldırılmıştır.

30/6/2012 tarihli ve 28339 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun "İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri" başlıklı 6 ncı maddesinde; **"(1) Mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için işveren;**

a) Çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli görevlendirir. Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması hâlinde, bu hizmetin tamamını veya bir kısmını ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alarak yerine getirebilir. Ancak belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olması hâlinde, tehlike sınıfı ve çalışan sayısı dikkate alınarak, bu hizmetin yerine getirilmesini kendisi üstlenebilir[^]

(2) 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kamu

kurum ve kuruluşları; iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini, Sağlık Bakanlığına ait döner sermayeli kuruluşlardan doğrudan alabileceği gibi 4734 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde de alabilir.

(3) Tam süreli işyeri hekimi görevlendirilen işyerlerinde, diğer sağlık personeli görevlendirilmesi zorunlu değildir." hükmüne yer verilmek suretiyle, çalışan sayısına bakılmaksızın işyerlerinin (kamu kurumları dahil) kendi kuruluşlarına yönelik olarak iş sağlığı ve güvenliği hizmeti sunma zorunluluğu getirilmiş, bu kapsamda kamu kurumlarının kendi çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli görevlendirebileceği gibi, ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet satın alarak da bu yükümlülüğü yerine getirebilecekleri ifade edilmiştir.

Öte yandan 6331 sayılı Kanunun, 12/7/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanunla değişik, "Yürürlük" başlıklı 38 inci maddesinde; **"(1) Bu Kanunun;**

a) 6 ve 7 nci maddeleri;

1) 4857 sayılı İş Kanununun mülga 81 inci maddesi kapsamında çalışanlar hariç kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 1/7/2016 tarihinde,

2) 50'den az çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 1/1/2014 tarihinde,

3) Diğer işyerleri için yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra,

b) 9, 31, 33, 34, 35, 36 ve 38 inci maddeleri ile geçici 4, geçici 5, geçici 6, geçici 7 ve geçici 8inci maddeleri yayımı tarihinde,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra,

yürürlüğe girer." hükmüne yer verilerek, işverenlere iş sağlığı ve güvenliği hizmeti sunma yükümlülüğü getiren 6 ncı maddenin, kamu kurumları (4857 sayılı İş Kanununun mülga 81 inci maddesi kapsamında çalışanlar hariç) için 01/07/2016 tarihinde yürürlüğe girmesi öngörülmüştür. Bu çerçevede, 4857 sayılı İş Kanununun mülga 81 inci maddesi kapsamında iş sağlığı ve güvenliği hizmeti sunmakla mükellef olan kamu kurumları hariç olmak üzere, kamu kurumları için söz konusu tarihe kadar iş sağlığı ve güvenliği hizmeti sunma yükümlülüğü bulunmamaktadır.

6331 sayılı Kanunun "İşyeri hekimleri ve işyeri uzmanları" başlıklı 8 inci maddesinde ise; **(6) Belirlenen çalışma süresi nedeniyle işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının tam süreli görevlendirilmesi gereken durumlarda; işveren, işyeri sağlık ve güvenlik birimi kurar. Bu durumda, çalışanların tabi olduğu kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa göre belirlenen haftalık çalışma süresi dikkate alınır.**

(7) Kamu kurum ve kuruluşlarında ilgili mevzuata göre çalıştırılan işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı olma niteliğini haiz personel, gerekli belgeye sahip olmaları şartıyla asli görevlerinin yanında, belirlenen çalışma süresine riayet ederek çalışmakta oldukları kurumda veya ilgili personelin muvafakati ve üst yöneticinin onayı ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilecek personele, görev yaptığı her saat için (200) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı tutarında ilave ödeme, hizmet alan kurum tarafından yapılır. Bu ödemeden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmaz. Bu durumdaki görevlendirmeye ilişkin ilave ödemelerde, günlük mesai saatlerine bağlı kalmak kaydıyla, aylık toplam seksen saatten fazla olan görevlendirmeler dikkate alınmaz.

(8) Kamu sağlık hizmetlerinde tam süreli çalışmaya ilişkin mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, işyeri hekimlerinin ve diğer sağlık personelinin işyeri sağlık ve güvenlik birimi ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinde görevlendirilmelerinde ve hizmet verilen işyerlerinde çalışanlarla sınırlı olmak üzere görevlerini yerine getirmelerinde, diğer kanunların kısıtlayıcı hükümleri uygulanmaz." hükümlerine yer verilmek suretiyle, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personelin asli görevlerinin yanında çalışmakta oldukları kurumda veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarında ilave ödeme yapılmak suretiyle işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı olarak görevlendirilebilecekleri belirtilmiş, ancak ilave ödemenin normal mesai saatleri dışındaki çalışma karşılığında yapılacağı yönünde herhangi bir ifade yer verilmemiştir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; Kurumunuzda 399 sayılı

Kanun Hükümünde Kararname kapsamında doktor olarak görev yapan ve aynı zamanda normal mesai saatleri içinde işyeri hekimi olarak görevlendirilen personele; 6331 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin yedinci fıkrası uyarınca ilave ödeme yapılmasının mümkün bulunduğu düşünülmektedir.

